

שְׁמַעְתֶּם עַל רַבִּי מֹשֶׁה אֲבֹן
עַבְדְּאֱלֹהִים?

יֵצֵא לָכֶם פַּעַם לְלַמֵּד מִתּוֹךְ
הַסְּפָרִים שֶׁהוּא כָּתַב, אוֹ לְקַרְא
סְפָרִים אֲשֶׁר הִתְרַחְשׂוּ עִמּוֹ?

מִן הַסֵּתֶם לֹא תִצְלִיחוּ לְנַחֵשׁ,
אֲבָל אַתֶּם מְכִירִים הֵיטֵב אֶת
הַדְּמוּת הַמְדַבֵּרֶת, וְרַבְכֶּם אִפְלוּ
לוֹמְדִים בְּקִבְעוֹת בְּסְפָרִים הַחֲשׂוּבִים
אוֹתָם כְּתַב...
מְדַבֵּר עַל לֹא אַחַר מֵאֲשֶׁר הִרְמַבְ"ם, רַבִּי

מֹשֶׁה בֶּן מִיָּמוֹן. שֵׁם מִשְׁפַּחְתּוֹ הָיָה "אֲבֹן
עַבְדְּאֱלֹהִים", עַל שֵׁם אָבִיא-שֶׁל-סַבְא-שֶׁל-
סַבְא-שֶׁל-סַבְא שְׁלוֹ, רַבִּי עוֹבְדֵיָה הַדִּיָּן,
רֹאשׁ הַשּׁוֹשְׁלֵת הַמַּעֲטִירָה שֶׁל הַדִּיָּנִים
אֲשֶׁר כָּהֵנוּ פָּאֵר בְּרַבְּנוֹת הָעִיר קוֹרְדוֹבָה.

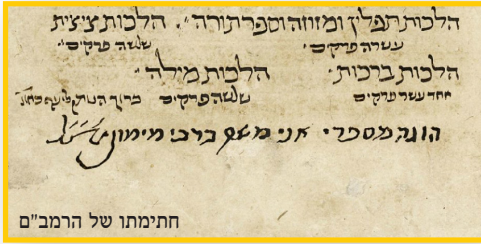
רַבִּי עוֹבְדֵיָה (מִשְׁמַעוֹתוֹ 'עוֹבֵד יְ-ה', אוֹ
בְּמַלִּים פְּשׁוּטוֹת יוֹתֵר: עוֹבֵד ה', וּבִתְרַגּוּם
לְעִרְבִית - עַבְדְּאֱלֹהִים) הָיָה תַלְמִיד חָכֵם
וְגֵאוֹן עֲצוּם, וְהָיָה לוֹ גַּם יַחוּס מִפָּאֵר: הוּא
נִמְנָה עַל צֶאֱצָאֵי רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא מִחִבֵּר
הַמְּשֻׁנָּה, וְהָיָה בֶּן אַחַר בֶּן לְדוֹד הַמְּלֵךְ.
בְּזָכוֹת מַעֲלוֹתָיו הִרְבוֹת הוּא הִתְמַנֶּה כְּדִין
רֹאשֵׁי שֶׁל הַקְּהֵלָה הַיְּהוּדִית בְּקוֹרְדוֹבָה
אֲשֶׁר בְּסַפְרָד, וְשָׁמַשׁ בְּתַפְקִיד עַד פְּטִירָתוֹ.

מִפְּמֶשֶׁה עַד מִשְׁמַעוֹת

בֶּן כְּפוֹה הָיָה הִרְמַבְ"ם בְּשֵׁהַתִּיתָם
מֵאֵמוֹ? מֵהֵיכַן יָדַע הִרְמַבְ"ם אֶת
חֻקֵּי הַרְפּוּאָה? מֵדוּעַ פָּרַח
לְמֵרוֹזוֹ, וּמֵתִי פָּרַסֵם אֶת סִפְרוֹ
הָרֵאשׁוֹן? מֵדוּעַ שָׂרְפוּ אֶת סִפְרָיו,
וְכִיצַד נִקְבַּר הִרְמַבְ"ם בְּמִכְרֵיהֶם אִם
נִפְטַר בְּקִהִיר בְּמוֹצְרִים? מִסַּע מוֹרֶתֶק
בְּעַקְבוֹת תּוֹלְדוֹת חֵייו שֶׁל הִרְמַבְ"ם
לְרַגְלַיִם הַהוֹלָא שְׁלוֹ - כ' טַבַּת

בית כנסת הרמב"ם ברובע היהודי בקהיר

חתימתו של הרמב"ם

איזה מזל...

יודעים מהם ראשי התבות "רמב"ם"?
נכון מאוד, רבי משה בן מימון.
ומה פרוש המלה 'מימון'?

נחסד לכם קורס בשפה הערבית, נקצר את הדרך ונגלה לכם כי פרוש המלה "מימון" הוא מזל.

הרבי עם רמב"ם לעם

רבי עובדיה זכה לצאצאים
תלמידי חכמים, ולאחר
פטירתו הם התמנו
לממשיכי דרכו, וזכו לפאר
את השושלת במשך שבע דורות.

בערב פסח, שנת ד'תתצ"ה - לפני כ-880 שנה - פרצה שמחה גדולה בביתו של הרב רבי מימון. בעצומן של ההכנות האחרונות לליל הסדר, נולד בנו הבכור!

אתם יכולים לשער לכמה שמחו בני הקהלה בחג הפסח, ולדמין איך נראתה סעודת ברית המילה בעצומו של החג, כאשר התינוק קבל את שמו העתידי להתפרסם בכל שדרות העם היהודי - משה...

אבל השמחה לא נמשכה זמן רב. בשנות ילדותו המקדמות נפטרה אמו של הרמב"ם, והוא גותר חצי-יתום.

למרות יתמותו, המשיך להשקיע את כל זמנו בלמוד, ובהתמדה מעוררת השתאות, ובמקביל למד תורה אצל אביו הדיון, והשפלה כללית בתחומי פילוסופיה, מתמטיקה, מדע ורפואה - באמצעות מורים פרטיים. כאשר לא היה לו עם מי ללמוד, ישב 'משה' הקטן עם ספרי למוד עבי כרס ובלע בשקיקה ככל יכלתו.

תקנת הרמב"ם

בי"א ניסן תשד"מ, בקש הרבי פי כל אחד יקבע לעצמו למוד יומי ברמב"ם, כך יוכל למים את ההלכה האומרת פי על כל אחד ללמוד את כל התורה, כי ספר היד החזקה לרמב"ם כולל את כל מצוות התורה בצורה ברורה ומסודרת.

לפי הוראת הרבי, אלה המתקשים לסיים את כל 14 הספרים בשנה אחת, יכולים ללמוד רק פרק אחד ליום ולסיים בתוך שלוש שנים, או ללמוד בספר המצוות.

לכם יש קביעות בלמוד הרמב"ם?

אם לא, זה הזמן להתחיל...

בית הרפואה מיימונדס על שם הרמב"ם בשכונת בורו פארק

המהפז הרפואי על שם הרמב"ם בחיפה

בְּחַיֵּי רַבֵּינוּ מוֹשֶׁה

הִידְעָתֶם?

מְלֻבָּד תִּפְקִידוּ כַּמְנַהֵג הַקְהֵלָה הַיְהוּדִית בְּמִצְרַיִם, עֶמֶד הַרְמַב"ם בְּקֶשֶׁר רְצִיף עִם הַקְהֵלָה הַיְהוּדִית בְּתִימָן אֲשֶׁר סִבְּלָה מִפְּרַעוֹת קְשׁוֹת.

הַקְהֵלָה בְּתִימָן הֶעֱרִיצָה אֶת הַרְמַב"ם בְּצוּרָה יוֹצֵאת דִּפְּן וְשִׁלְחָה תְרוֹמוֹת וְכֶסֶפִים רַבִּים לְהַחֲזֹקַת יְשִׁיבָתוֹ, וְחָלְקָם אִף הוֹסִיפוּ לְגַסֵּס הַקַּדִּישׁ אֶת הַמְּלִים: "בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְרַבְּנָא מוֹשֶׁה בֶן מִיָּמוֹן!"

[=בְּחַיֵּיכֶם וּבְיָמֵיכֶם, וּבְחַיֵּי שֶׁל רַבְּנוּ מוֹשֶׁה בֶן מִיָּמוֹן!].

בְּהִיּוֹתוֹ

כְּבֹן 10,

פָּלְשׁוּ גְדוּדִים

פְּרָאִים וְאֶכְזָרִים שֶׁל הָאֵל-

מוֹוֹחִידוֹן לְסַפְרָד, כְּבָשׁוּ בְּסַעֲרָה

עִיר אַחֲרֵי עִיר, הִתְעַלְלוּ בִּיהוּדִים חֲסֵדִי יֵשַׁע וְאַלְצוּ אוֹתָם לְהִתְאַסֵּלֶם, אוּ רָצְחוּ אוֹתָם.

לְאוֹר הַמַּצָּב הַנוֹרָא, הִחְלִיט ר' מִיָּמוֹן לְבָרַח עִם מִשְׁפַּחְתּוֹ הַרְחֵק מֵאֲזוֹר הַקְּרֻבוֹת וְהַמְּהוּמוֹת. הֵם נִדְּדוּ בְּמִשְׁךְ עֶשֶׂר שָׁנִים, וּבִינְתָיִם, בְּמַהֲלָה הַנְּדוּדִים הַמְּשִׁיךְ הַרְמַב"ם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה. בְּגִיל 17, כָּתַב אֶת סִפְרוֹ הַרְאָשׁוֹן "פְּרוּשׁ מְלוֹת הַהֶגְיוֹן", בְּשִׁפְהַ הַעֲרַבִית.

חֲבוּרוֹ הַשְּׁנִי הָיָה פְּרוּשׁ הַמְּשִׁנְיּוֹת. הוּא עָמַל עִלְיוֹ בְּמִשְׁךְ שִׁבְעַ שָׁנִים תוֹךְ כְּדֵי נְדוּדִים, מִהֶעִיר פֶּאֶס בְּמְרוֹקוֹ, בְּהַ שְׁוֹ

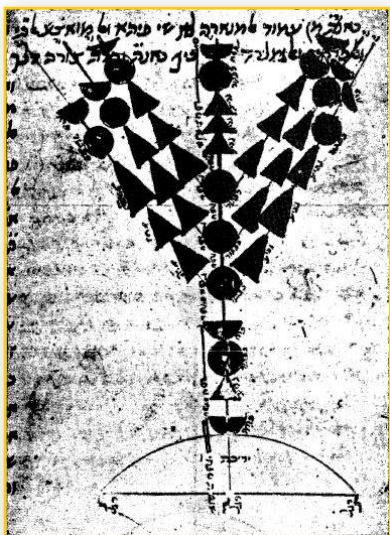
צִיּוֹן הַרְמַב"ם לַפְּנֵי הַשִּׁיפּוֹץ

סִיּוֹם הַרְמַב"ם בְּטַבְרִיָּה

צִיּוֹן הַרְמַב"ם לְאַחַר הַשִּׁיפּוֹץ

המנוחה מתוך פתח יד של הרמב"ם עם קצתם עשרים פפזי שעוהר התפי

מצבתו של הרמב"ם עם הכיתוב ממה ועד משה לא קם כמה

חמש שנים, לנמל עכו, ולאחר חמשה חדשים בלבד
לאלפסנדריה במצרים, ומשם לעיר הפירה קהיר.
בקהיר התחתן הרמב"ם עם בתו של אחד מחכמי
העיר, רבי מישאל.

במצרים, סיים הרמב"ם את כתיבת פרושו על המשנה,
והחל להתפרסם בעולם היהודי. הוא הכתר כראש
הקהלה היהודית של מצרים, שמש כמנהיגה,
ובמקביל לעסוקו מצא זמן להשיב
לאלפי שאלות באמונה ובהלכה אותן
שגרו אליו מכל העולם!

בגיל 30 התחיל הרמב"ם
בכתיבת הספר 'משנה תורה
- היד החזקה', וסיים אותה
במהירות מדהימה - תוך
פחות מעשר שנים!

שרפת הרמב"ם

הצרות, המשיכו לרדף את הרמב"ם גם לאחר
פטירתו...

כשלושים שנה לאחר פטירתו, התעוררו מספר
תלמידי חכמים אשר חלקו על דרך פסיקת הרמב"ם
ושמושו בחכמת האמות בתוך ספריו התורניים, ובקשו
מגדולי ישראל בצרפת להחרים את ספריו.

המחלקת החריפה נודעה לאנשי האינקוויזיציה, הם החליטו
לדון את ספרי הרמב"ם כספרי 'כפירה' ושרפו אותם בחוצות
העיר.

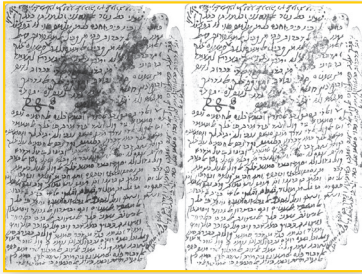
השרפה זעזעה חלק גדול ממתנגדי הרמב"ם, והם
חזרו בהם מדבריהם הקשים נגדו.

המחלקת המשיכה באפנים שונים כ-70 שנה
לאחר מכן, אך בסופו של דבר התקבל הרמב"ם
בכל תפוצות ישראל, וכמעט כל בית יהודי מתהדר
לפחות בסט אחד של ספרי הרמב"ם.

ספריית הרמב"ם בתל אביב

עמוד מתוך כתב ידו המקורי של הרמב"ם

במשך כל אותן שנים, סרב הרמב"ם להתפרנס מכספי הצבור ונכנס לשתפות עם אחיו הצעיר דוד בעסקי היהלומים שלו. חיי

הרמב"ם היו מלאים בצרות: אחיו דוד טבע באמצע הפלגה, לצרכי מסחר, אשתו, אביו ו-2 מילדיו נפטרו במגפה, והרמב"ם נאלץ לצאת לעבוד כדי לא להנות מכספי אחרים.

תוך זמן קצר התפרסם הרמב"ם כאחד הרופאים הטובים בקהיר, ועד מהרה התבקש לשמש כרופא בארמון המלוכה, תפקיד אותו נצל כדי להשפיע לטובה על יחסם של באי הארמון כלפי היהודים.

מכאן ואילך הגיע הרמב"ם אל המנוחה ואל הנחלה, ועד פטירתו בגיל כ-70 הקדיש את חייו ללמוד התורה ולפסיקת הלכה, לחבור ספרים, לעזרה לחולים, וסיוע לאחיו היהודים בכל מקום.

הרמב"ם נפטר בקהיר בכ' טבת ד'תתקס"ה, לפני 814 שנים.

בימי חייו הוא הספיק לכתב קרוב לארבעים ספרים, כאשר אחד עשר מתוכם עוסקים בענייני רפואה.

למרות הצרות הרבות, הפך הרמב"ם לסמל של שקידה והתמדה בלמוד התורה, לפילוסוף ורופא בעל שם, ושמו נשא בהערצה בפי יהודים וגויים כאחד.

אתרים רבים מנציחים את שמו של הרמב"ם: בתי כנסת, כפרות, רחובות, מושבים, בולים, בתי רפואה, ספריות ומוזיאונים, אבל הירשה העקרית אותה הותר לנו - אלה ספריו הנפלאים, ובראשם: 'היד החזקה', מורה נבוכים, ספר המצוות, ופרוש המשניות.

שטר עם דיוקנו של הרמב"ם. הרבי חילק מספר פעמים שטר כזה לאורחים מארץ הקודש שיתנו צדקה כשיגיעו לארץ הקודש

מטבע עם דיוקנו של הרמב"ם

הידעת?

רב ההלכות בשלחן ערוך מבססים על פסקי ההלכה של הרמב"ם, וברב המקומות הן אפילו מופיעות באותה הלשון ממש!

פסל של הרמב"ם בקורדובה שבספרד